

**Trygghetsplan mot diskriminering och kränkande behandling
Brandbergsskolan**

2020-2021

Innehåll

1. Inledning	4
Verksamhetsformer som omfattas av planen	4
Skolans vision, värdegrund och arbetssätt	4
Styrdokument.....	4
2. Roller och ansvarsfördelning.....	5
Huvudman.....	5
Rektor.....	5
All personal	5
Trygghetsteam.....	5
3. Definitioner.....	7
Diskriminering.....	7
Trakasserier	7
Sexuella trakasserier	7
Kränkande behandling	7
Mobbning	7
4. Delaktighet och inflytande i trygghetsarbetet	8
Elevs delaktighet	8
Vårdnadshavares delaktighet	8
Personalens delaktighet	8
5. Arbetsgång för Brandbergsskolans trygghetsplan.....	9
Trygghetsenkäter	9
Trygghetsvandring.....	10
Sammanställning av kränkingsanmälningar	10
Trygghetsmål.....	10
Personalens utvärdering.....	10
6. Pågående arbete för att skapa en trygg miljö	11
Lågaffektivt bemötande.....	11
Hälsoveckan	11
Studieteket	11
Rastverksamhet.....	11
Rastvaktsschema.....	11
Fysiska miljön	12
Trygghetsvärd	12
UNGSAM	12
Brandbergsskolans dag.....	13
Övriga insatser och aktiviteter för ökad trygghet.....	13

7. Rutiner och handlingsplaner	13
Rutiner för att utreda och åtgärda när elev trakasseras eller kränks av annan elev.....	13
Rutiner för att utreda och åtgärda när elev diskrimineras eller kränks av personal.....	14
8. Utvärdering trygghetsplanen 2018/2019.....	16
9. Resultat trygghetsundersökningar 2018/2019.....	16
Resultat Haninge skolenkät 2018.....	16
Resultat Trygghetsenkäter.....	Fel! Bokmärket är inte definierat.
Resultat Trygghetsvandringar.....	22
Resultat och analys kränkingsanmälningar.....	24
10. Åtgärder 2019/2020.....	27
Ämnesövergripande arbetssätt.....	27
Pax	27
Trivselledare	28
Trygghetsmål.....	28
Hemklassrum	28
Mobilförbud.....	28
Centrumförbud och café.....	29
11. Bilagor.....	30
Bilaga 1. Åtgärdstrappa vid problemskapande beteende	30
Bilaga 2. Handlingsplan mot mobbning	31

1. Inledning

Verksamhetsformer som omfattas av planen

Brandbergsskolans plan mot diskriminering och kränkande behandling berör samtliga verksamheter som ingår i Brandbergsskolan: grundskolan, grundsärskolan och fritidshemmet.

Skolans vision, värdegrund och arbetssätt

Brandbergsskolans elever förbereds för både vidare studier och ett aktivt deltagande i det svenska samhällslivet. Brandbergsskolans målsättning är att ge samtliga elever möjligheter att utifrån sina individuella förutsättningar utvecklas till socialt kompetenta, självständiga, ansvarstagande och reflekterande individer med framtidsdrömmar.

Brandbergsskolans värdegrund bygger på skolans styrdokument, FN:s konventioner om de mänskliga rättigheterna samt Barnkonventionen. De normer och förhållningssätt som vi förväntar oss av varandra i det demokratiska samhället ska också råda i skolan. Skolan utgör både elevernas och personalens arbetsplats varför ömsesidig respekt för olikheter, åsikter och delaktighet är något vi aktivt arbetar med mellan barn och vuxna. Skolan har till uppgift att aktivt motarbeta diskriminering, trakasserier och andra former av kränkningar. Alla ska känna sig trygga i att få en likvärdig utbildning, ha lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

På Brandbergsskolan ska alla känna sig trygga och bemötas med respekt. Alla ska trivas och känna glädje över att gå till skolan. Genom ett medvetet arbete med skolans olika lärmiljöer: den fysiska, sociala och pedagogiska och värdegrundsfrågor skapar Brandbergsskolan ett positivt klimat, en god stämning i klasserna och i skolan som helhet vilket minimerar riskerna för diskriminering, trakasserier och kränkningar. Dessa byggstenar är grunden för lärarna i den pedagogiska planeringen i skolans alla ämnen i alla årskurser och genomsyrar arbetet i alla skolans verksamheter såsom fritidshem, elevhälsa, skolrestaurang och vaktmästeri.

Styrdokument

Brandbergsskolans trygghetsplan mot diskriminering och kränkande behandling styrs av *Skollagen 2010:800, diskrimineringslagen 2017:1081 samt Förordning (2006:1083) om barn och elevers deltagande i arbetet med en plan mot kränkande behandling*. Vidare bygger trygghetsplanen på Skolverkets förordning "*Läroplan för grundskolan samt för förskoleklassen och fritidshemmet*" samt "*Lag (2018:1197) om Förenta nationernas konvention om barnets rättigheter*".

Brandbergsskolans trygghetsplan mot diskriminering och kränkande behandling bygger utöver lagar och förordningar på FN:s konventioner om de mänskliga rättigheterna samt Salamancadeklarationen.

2. Roller och ansvarsfördelning

Huvudman

Huvudmannen Haninge kommun är ytterst ansvarig för att skolan följer de riktlinjer som framgår av lagstiftningarna som berör kränkande behandling, trakasserier och sexuella trakasserier. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheter kring de upplevda kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Rektor

Rektor är i den dagliga verksamheten ansvarig för att:

- all personal, elev och vårdnadshavare känner till att diskriminering och kränkande behandling inte är tillåtet på Brandbergsskolan
- det bedrivs ett målinriktat arbete för att främja elevernas lika rättigheter, samt motverka diskriminering utifrån diskrimineringsgrunderna samt kränkande behandling.
- det finns rutiner för utredning, åtgärder och dokumentation av trakasserier och kränkande behandling.
- årligen upprätta, utvärdera och revidera Brandbergsskolans Trygghetsplan tillsammans med personal och elever.

All personal

All personal på Brandbergsskolan har ett ansvar att främja en trygg och positivt arbetsmiljö samt motverka diskriminering och kränkande behandling. All personal är skyldig till att ingripa och stoppa vid pågående kränkning och trakasseri. Den personal som ingriper och/eller får kännedom kränkande behandling eller trakasseri ska göra en anmälan på kommunens digitala plattform.

Trygghetsteam

Brandbergsskolans trygghetsteam för att skapa en trygg, inkluderande och positivt arbetsmiljö för alla elever i Brandbergsskolans samtliga verksamheter genom att:

- Systematiskt **undersöka**, **analysera**, **åtgärda** och **utvärdera** skolans arbete mot diskriminering och kränkande behandling.
  - Årligen **undersöka** risk- och friskfaktorer samt riskområden på skolan där kränkningar och diskriminering kan uppstå samt undersöka och sammanställa elevers uppfattning kring fysisk och psykosocial arbetsmiljö.
  - **Analysera** och sammanställa resultat från enkäter och utvärderingar från elever samt analysera händelserapporter och kränkningar.
  - Lämna förslag på **åtgärder** och implementera aktiva åtgärder och förebyggande insatser för att nå satta mål.
  - Följa upp och **utvärdera** arbetet mot diskriminering och kränkande behandling.

- Årligen sammanställa det systematiska i arbetet i en trygghetsplan mot diskriminering och kränkande behandling.
- **Utforma och ansvara för skolans rastverksamhet**

Trygghetsteamet ansvara också för att utreda inkomna mobbningärende enligt "Handlingsplan mot mobbning" (se bilaga 2)

3. Definitioner

Diskriminering

Diskriminering innebär att en persons värdighet kränks av strukturer i skolans organisation utifrån diskrimineringsgrunderna. De lagstadgade diskrimineringsgrunderna är kön, könsöverskridande uttryck eller identitet, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder. För att en kränkning ska vara diskriminerande ska det finnas ett maktförhållande mellan parterna. Således kan inte en elev diskriminera en annan elev.

Trakasserier

När en kränkning av en persons värdighet sker utifrån diskrimineringsgrunderna utan ett rådande maktförhållande kallas det trakasserier.

Sexuella trakasserier

Trakasserier som är av sexuell karaktär kallas för sexuella trakasserier. Det kan vara att tafsa eller på annat sätt beröra på ett ej önskvärt sätt. Ovälkomna komplimanger, sexuella inviter och anspelningar, kan också definieras som sexuell trakasserier. Att tjata, hota eller tvinga sig till bilder och videos eller publicera liknande kan också definieras som sexuell trakasserier.

Kränkande behandling

Kränkande behandling saknar koppling till diskrimineringsgrunderna men är ett beteende som kränker en elevs värdighet. Om en elev känner sig kränkt måste det utredas, även om andra uppfattat det som mindre allvarligt. För att det ska vara fråga om kränkande behandling enligt lagen måste kränkningen vara märkbar och tydlig. Den som kränker någon måste förstå att uppträdandet upplevs som kränkande. Vad som är kränkande måste bedömas i varje enskilt fall. Kränkande behandling kan vara av olika karaktär:

Fysiska kränkningar – slag, sparkar, fasthållningar, knuffar, användande av tillhyggen och föremål, förstörelse av ägodelar.

Verbala kränkningar – att muntligt reta någon, t.ex. öknamn, hot eller förolämpningar.

Psykosociala kränkningar – t.ex. utfrysning, ryktesspridning, suckar, blickar.

Bild- och textburna kränkningar – kränkningar som sker i SMS, sociala medier som chatt och internetforum, lappar, klotter m.m..

Mobbning

Om en person upprepade gånger under en viss tid blir utsatt för kränkande handlingar och/eller trakasserier från en eller flera personer kallas det mobbning. Skolan har en handlingsplan för mobbning som utvärderas årligen. Se bilaga 2.

4. Delaktighet och inflytande i trygghetsarbetet

Elevers delaktighet

Eleverna inkluderas i trygghetsarbetet i flera led. En gång per terminen svarar de på en trygghetsenkät gällande sin upplevda trygghet. Årskurs 4 och 8 svarar också på kommunens gemensamma enkät. Genom trygghetsvandringar får elevrepresentanter från varje klass peka ut platser och områden på skolan som upplevs som otrygga och tillsammans med trygghetsteamet ge förslag på åtgärder. Trygghetsvandringar sker också en gång per termin. Vidare har samtliga elever mentorstid. Det innebär bland annat att inom ramen för skolans val så träffar mentor sin mentorsklass 30 minuter i veckan. På mentorstiden finns det utrymme för mentor att diskutera trygghetsfrågor med sina elever. Under mentorstid ska eleverna enligt trygghetsteamets årshjul upprätta trygghetsmål, gå igenom trygghetsplanen samt repetera och påminnas om trygghetsmålen.

Vårdnadshavares delaktighet

Vårdnadshavares delaktighet i trygghetsarbetet sker dels i kommunens övergripande enkät som genomförs årligen. Vårdnadshavare är även delaktiga i trygghetsarbetet genom föräldramöten, utvecklingssamtal och andra samtal och möten.

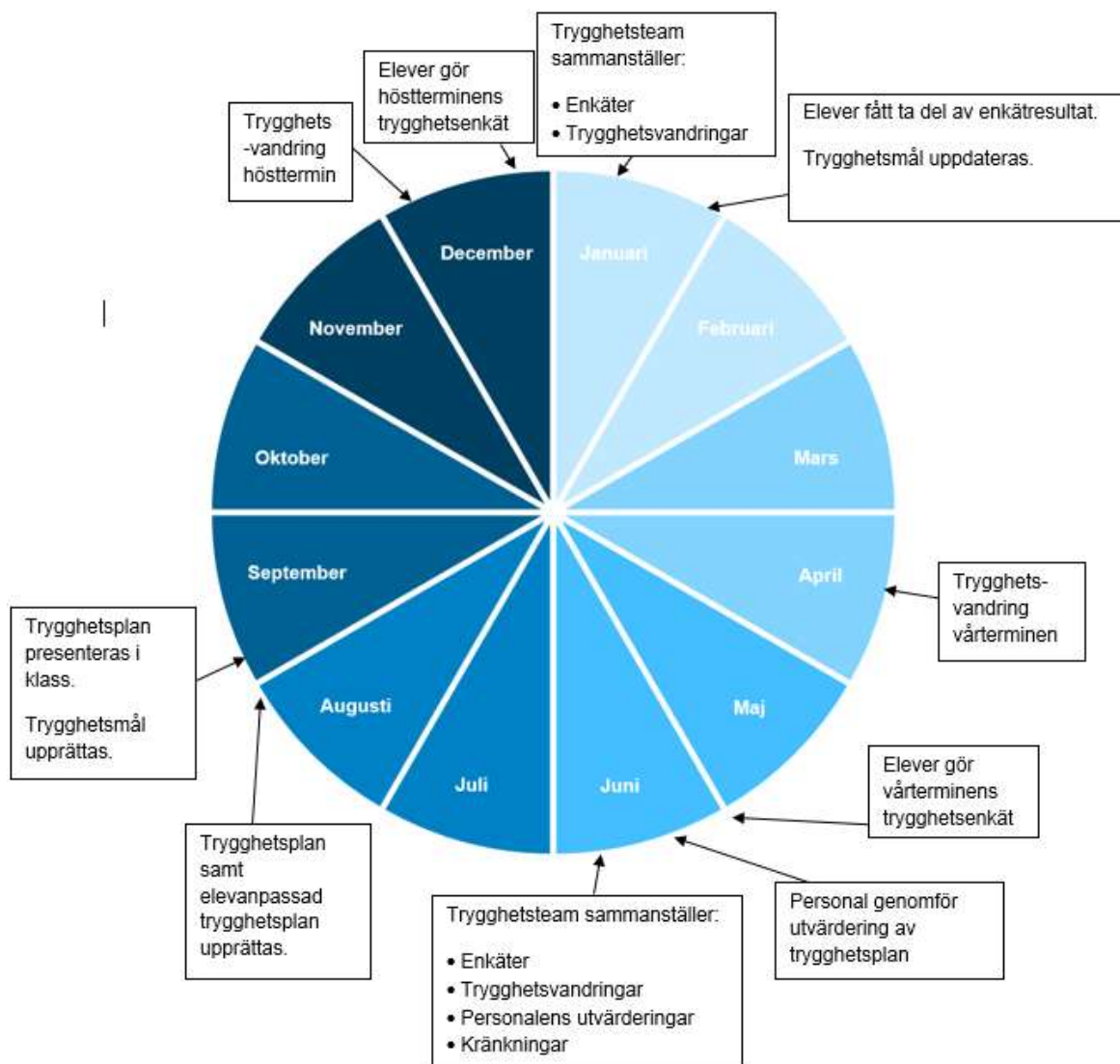
Personalens delaktighet

Personal är ytterst delaktiga i skolans trygghetsarbete. All personal har en viktig roll i det främjande arbetet för att förstärka positiva beteenden hos elever. All personal är vidare skyldig till att ingripa vid pågående kränkande behandling och trakasserier. I slutet av varje läsår svarar personal på ett kortare formulär kring skolans trygghetsarbete.

5. Arbetsgång för Brandbergsskolans trygghetsplan

Trygghetsteamets systematiska arbete med att ta fram och implementera trygghetsplanen finns beskrivet i ett årshjul:

Trygghetsenkäter

Elevenkäter besvaras av skolan samtliga elever. Enkäterna är ålderanpassade efter stadietillhörighet (F-3, 4-6, 7-9) samt grundsärskola och lärstudio. Frågor om elevernas upplevelse av fritidshem finns representerat i enkäten för F-3. Enkäten är digital för årskurs 4-9 vilket förenklar trygghetsteamets arbete vid resultat och analysarbete. Återkoppling av resultat sker på arbetslagstid. Elever får i sin tur återkoppling av mentor under mentorstid. Återkoppling till elever leder till diskussion om risk- och friskfaktorer samt riskområden, vilket förs vidare till arbetslag som skapar underlag för de nya trygghetsmålen som skapas.

Vidare genomför utbildningsförvaltningen en kommunövergripande skolenkät för kommunens samtliga elever i årskurs 4 och 8. Trygghetsteamet tar del av rapporten och analyserar Brandbergsskolans resultat som presenteras i trygghetsplanen.

Trygghetsvandring

Trygghetsvandring sker en gång per termin. Trygghetsvandring innebär att elever från samtliga klasser tillsammans med trygghetsteamet tar fram platser på skolans område som är särskilt riskfyllda för otrygghet, konflikter och kränkande behandling. Fokus är på den fysiska och psykosociala miljön med förändring som mål. Kuratorer ansvarar för att sammanställa resultat och presentera detta för skolläda och respektive arbetslag.

Sammanställning av kränkingsanmälningar

Trygghetsteamet sammanställer vid varje läsårs slut samtliga inkomna anmälningar av misstänkt kränkande behandling och trakasseri. Anmälningarna sammanställs och resultatet presenteras med olika variabler, t.ex. kön, plats för kränkning, vilken typ av kränkning.

Trygghetsmål

Utifrån den samlade kartläggningen skapas en grund varifrån nya trygghetsmål ska sättas upp för kommande läsårs. Trygghetsmål upprättas av klasserna under mentorstid. Trygghetsmålen följs aktivt av mentor och elever under mentorstid. Under slutet av läsåret så utvärderar klassen tillsammans med mentor sina trygghetsmål.

Personalens utvärdering

Arbetslagen utvärderar trygghetsplanen på slutet av läsåret. Utvärderingen sker i form av formulär som sammanställs av trygghetsteamet.

6. Pågående arbete för att skapa en trygg miljö

Lågaffektivt bemötande

Samtlig personal på skolan ska genom ett lågaffektivt förhållningssätt hitta nya vägar i bemötande av elever med problemskapande beteende. Skolpsykolog och skolkurator finns behjälpliga i fortbildning och handledning i detta. Det lågaffektiva bemötandet är både förebyggande och åtgärdande i den meningen att relationen ska förebygga affektutbrott men även ge redskap till den vuxna i att hantera ett affektutbrott på bästa sätt ur ett elevperspektiv.

Hälsoveckan

Under en vecka utbildas lågstadiets samtliga elever i "hälsokunskap". Hälsoveckan är ett samarbete mellan skolrestaurangen, lågstadiet och En Frisk Generation där eleverna med schemabrytande aktiviteter får kunskaper om hälsa genom olika teman. Pedagoger ansvarar för olika områden som sömn, avslappning, mat & hälsa, sockerskola, hygien kombinerat med idrott och fysiska och skapande aktiviteter som idrott, dans, lek och bild.

Studieteket

Brandbergsskolans elever år 1-9 hade under vårterminen 2018 tillgång till skolans Studietek under ledning av två speciallärare. Studietek innebär att elever ska ges möjlighet att i ett mindre sammanhang tillskansa sig undervisning i en trygg och lugn klassrumsmiljö. Klassrummet interiör är utformat för att avlägsna så många yttre intryck som möjligt där bland annat skärmar, ljussättning, möblering, ljudisolering och växter och interiör skapar ett lugn. Eleverna får speciallärarstöd i skolans samtliga teoretiska ämnen och har även möjlighet att genomföra prov i Studieteket. Eleverna har möjlighet att jobba enskilt och avskilt såväl som i grupp. Studieteket är tillgängligt 13 timmar i veckan.

Rastverksamhet

Under vårterminen 2018 startade Brandbergsskolan rastverksamhet för elever i förskoleklass till årskurs 3. Det innebär att fritidspedagoger tillsammans planerar och genomför en rastaktivitet om dagen. Elever har också tillgång till en lekbod för utlåning av leksaker, material och liknande för den spontana leken. Raster är historiskt sett det tillfälle då flest kränkningar och trakasserier sker och därför är en organiserad rastverksamhet otroligt viktigt ur trygghetssynpunkt.

För mellan- och högstadiet har skolan investerat i två bordtennisbord och ett biljardbord. Detta för att främja fysisk aktivitet under rasterna. En gång om dagen har elever i årskurs 4 och 5 möjlighet att tillsammans med vuxen spela fotboll på Brandbergens IP. Årskurs 4 och 5 har också fått ett eget klassrum som är inrett för rastaktiviteter inomhus med bland annat spel, pyssel och avkoppling.

Rastvaktsschema

De flesta pedagoger har på sitt schema 40-90 minuters rastvaktstid. För lågstadiet innebär det att pedagogerna ska vara tillgängliga och synliga för eleverna för att öka

tryggheten. Pedagogerna använder sig av gula reflexvästar för att tydligt visa var de finns. På vissa områden extra känsliga för kränkningar och trakasserier finns alltid en vuxen närvarande, till exempel "Cagen" (inburad fotbollsplan).

Fysiska miljön

Brandbergsskolan har i samverkan med fastighetsförvaltningen Tornberget upprättat en plan för investeringar i den fysiska miljön. På nedre våningsplan i H-huset (F, 4-9, grundsärskola, lärstudio) har ljuddämpande golv installerats i elevhall och korridorer. På övervåningen i H-huset har nya bord och soffor införskaffats. I elevservice har nya möbler (stolar, bord, skärmar, ljuddämpare) installerats. Vidare har stora delar i H-huset målats om i ljusa, välkomnande färger. Elevservice har genomgått en förändring med nya bord och stolar med tillhörande skärmar så platserna blir som bås. Matsalen har förändrats i den fysiska miljön. Där de flesta borden tidigare stod parvis har nu två längre bordserier bildats. Mat-taget har förändrats för att underlätta taget och därmed förminska kötiden.

Trygghetsvärd

Skolan har anställt en Trygghetsvärd som arbetar varje skoldag mellan 8-12. Arbetsuppgifterna för Trygghetsvärden varierar men i huvudsak utgår det från barnens behov av trygghet och aktivitet. Trygghetsvärden är åtgärdande, förebyggande och främjande. Varje morgon möter Trygghetsvärden samtliga elever som går igenom huvudentrén. Trygghetsvärden är närvarande under kritiska perioder i elevservice och korridor. Trygghetsvärden stöttar också upp elevgrupper som behöver aktivitet under rasterna. Trygghetsvärden ingår i skolans trygghetsteam.

UNGSAM

UNGSAM är en lokal ungdomssamverkan för förebyggande arbete i Haninge Kommun. Utbildningsförvaltning, socialförvaltning, kultur- och fritidsförvaltning och närpolisen i Handen är de aktörer som deltar i UNGSAM. Gruppens sammansättning består av biträdande rektor, skolkurator, socialsekreterare, närpolis, verksamhetschef Brandbergsgårdens fritidsgård, gruppledare förebyggarteamet, socialtjänst samt bibliotekarie från Brandbergens bibliotek.

Målet är att utifrån en gemensam plattform hitta former för en aktiv samverkan mellan myndigheter, förvaltningar och andra aktörer i Haninge kommun, i syfte att skapa långsiktigt hållbara strategier som förebygger att ungdomar:

- begår brott
- använder droger
- rekryteras till andra kriminella beteenden

UNGSAM arbetar utifrån en gemensam värdegrund och helhetssyn för att kartlägga problemområden och vidta lämpliga åtgärder mot dessa. Föregående läsår hade Brandbergsskolan en temadag med besök från närpolisen där också personal från fritidsgården stöttade upp.

Brandbergsskolans dag

En gång per år samlas hela Brandbergsskolan på Rudans friluftsområde. Det är en heldag där det anordnas med flera olika aktiviteter, bland annat, beach-fotboll, kubb, vattenlekar samt en mängd olika leksaker och bollar för spontan lek. Brandbergsskolans årliga löptävling hålls i samband Brandbergsskolans dag. Utöver det spelas det musik med tillhörande spontan dans. Skolans kök bistår med mat som lagas på plats.

Övriga insatser och aktiviteter för ökad trygghet

- Hälsosamtal hos skolsköterska för förskoleklass (tillsammans med vårdnadshavare), årskurs 4 och årskurs 7.
- Elevråd samt mentorstid som utvecklar och tydliggör elevers delaktighet och inflytande i utbildningen.
- Utvecklingssamtal som sker terminsvis där även fokus på trygghet och kränkande behandling diskuteras med elev och vårdnadshavare.

7. Rutiner och handlingsplaner

Rutiner för att utreda och åtgärda när elev trakasseras eller kränks av annan elev

All personal på skolan är skyldiga att ingripa och stoppa vid pågående kränkning och trakasseri. Vuxnas handlingar och agerande är ytterst betydelsefulla för att visa elever och vårdnadshavare att vi inte accepterar kränkningar och trakasserier mellan elever. All personal på skolan ska vara uppmärksamma på signaler och tecken och ta det på allvar. På Brandbergsskolan utgår vi från den enskilde elevens upplevelser om att denne blivit kränkt. När en elev anser sig ha blivit utsatt för diskriminering, kränkande behandling eller trakasserier har skolan en skyldighet att utreda omständigheterna skyndsamt. Skolan är skyldig att utreda alla sådana handlingar som sker på skolan, men har i särskilda fall även skyldighet att utreda handlingar som sker utanför skolan, om det påverkar skolverksamheten på något sätt. Utredningsskyldigheten är formulerad i skollagen.

Skollag SFS 2010:800 kap 6 § 10

”En lärare, förskollärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till förskolechefen eller rektorn. En förskolechef eller rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.”

Den personal som ingriper och/eller får kännedom kränkande behandling eller

trakasseri ska göra en anmälan på kommunens digitala plattform (DF Respons). På anmälan ska det framgå:

- Vem som är utsatt
- Vem eller vilka som misstänkts ha utsatt eleven
- Var och när det skedde
- Typ av kränkning/trakasseri
- Vilka åtgärder som vidtagits
- Vem som har informerats (exempelvis vårdnadshavare)
- Kort beskrivning av nuläget
- Bedömning om händelsen är utagerad eller ej

När en anmälan är gjord skickas anmälan till skolan rektor, ansvarig biträdande rektor samt kränkingsansvariga. Rektor och/eller biträdande rektorer bedömer om ärendet är avslutat eller ska utredas vidare. Huvudsakligen är mentor ansvarig för att utreda de kränkingsärenden som bedöms ej vara avslutade. Skolans kuratorer är behjälpliga i utredningen.

I den fortsatta utredningen tas både den utsatte och den/de som misstänktes syn på händelse i beaktande. Det ska också dokumenteras vilka som har fått information om händelsen. I

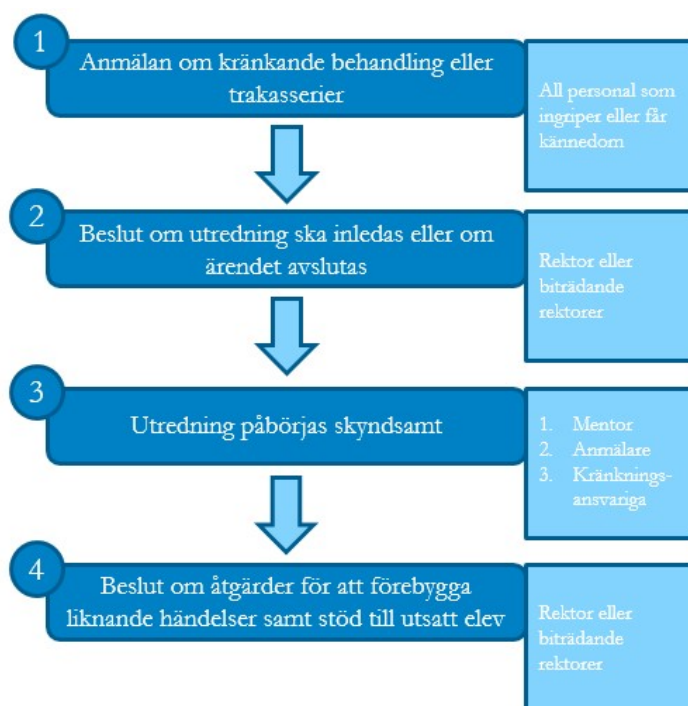
utredningen ska utöver de tidigare akuta åtgärderna dokumenteras vilka ytterligare åtgärder som vidtas samt bestämma datum för när uppföljning/utvärdering av åtgärderna sker.

Skolans policy är alltid att informera vårdnadshavare till de elever som blivit utsatta och de elever som bedöms ha kränkt eller trakasserat en elev.

Rutiner för att utreda och åtgärda när elev diskrimineras eller kränks av personal

Den personal som misstänker eller får till kännedom att elev diskrimineras eller kränks av personal har skyldighet att anmäla till rektor. Anmälan sker på kommunens digitala plattform, DF Respons. På anmälan ska det framgå:

- Vem som är utsatt
- Vem eller vilka som misstänkts ha utsatt eleven
- Var och när det skedde

- Typ av kränkning/trakasseri

Rektor är ytterst ansvarig för att utreda när personal kränker eller diskriminerar elever och vidta lämpliga åtgärder för att förebygga liknande händelser.

8. Utvärdering trygghetsplanen 2018/2019

Läsåret 2018/2019 upprättades det ingen trygghetsplan. Detta beror på att resultat från föregående läsårs trygghetsenkäter och trygghetsvandringar saknades. Detta innebar att det inte på ett kvalitativt sätt gick att implementera trygghetsmål i klasserna.

9. Resultat trygghetsundersökningar 2018/2019

Resultat trygghetsenkäter 2018/2019

Resultat förskoleklass (19 svarande)

Trivsel

- Alla svarande barn upplever att vuxna bryr sig om någon varit elak och alla vet vem de ska vända sig till.
- 84 % kände till att skolan arbetar med trygghet
- 68 % tycker om att vara i skolan, 21 % ibland, 5% tycker inte om det.
- 63 % känner sig trygga i skolan. 32% känner sig trygg ibland. Ingen svarade inte alls trygg.
- 53 % säger att de har studiero i klassrummet ibland. 37 % säger att de alltid har det.
- 63 % känner sig trygga på rasterna. 26% gör det ibland.

Platser

- Klassrummet: 89% känner sig mycket trygga, 11 % ibland.
- Korridorer: 53% känner sig mycket trygga, 42% ibland, 5% (1 elev) väldigt otrygg.
- Toaletter: 47 % känner sig mycket trygga, 16% ibland, 32 väldigt otrygga
- Idrotten: 89% känner sig mycket trygga, 5% ibland , 5% (1 elev) mycket otrygga.
- Stora skolgården: 84% kände sig mycket trygga, 16 % ibland.
- Matsalen: 37% kände sig mycket trygga, 53% ibland trygg, 5% väldigt otrygg.

Resultat lågstadiet

Trygghet, trivsel och studiero

- 63 % av eleverna känner sig alltid eller oftast **trygg i skolan**. Oförändrat från förra terminen. 18% av eleverna känner sig mycket ofta eller ofta otrygga på skolan. 17% svarar att de känner sig trygg ibland.
- + Fler elever, 74%, säger att de **tycker om att vara i skolan (trivsel)**. Förra terminen var det 64%. 10% av eleverna som inte gillar att gå till skolan alls. 19% svarar ibland.
- **Fler elever känner till skolans trygghetsarbete**. Från 39% förra terminen till 80% denna. (Dock annan formulering, ej planen utan arbete)
- **Studiero**. 45% av eleverna upplever alltid eller oftast upplever studiero. 26% upplever inte alls eller oftast inte studiero under lektionerna. 25% uppger ibland.

Förra terminen var dessa siffror 48% som hade studiero och 29% som inte har det.

Om man bara tittar på stapeln för ALLTID studiero så uppgav 34% av eleverna förra terminen att de *alltid* har studiero, denna termin uppger endast 23% att de kan arbeta i lugn och ro på lektionerna.

- **Trygghet på rasten.** 67% av eleverna känner sig alltid eller oftast trygga på rasterna. 14% uppger att de inte alls eller oftast inte känner sig trygga (16st). 14% säger ibland. Fler känner sig trygga på **lilla skolgården till skillnad från förra året**. Från 37% till 58%.

Platser

- **Idrottshallen.** Eleverna upplever Idrottshallen som den tryggaste platsen på skolan. 79% känner sig trygga. 18% gör det inte. Skillnad från förra året är att 9% som förra året skrev alltid trygg nu skrev oftast trygg.
- **Klassrummet är elevernas näst tryggaste plats.** 77% känner sig mycket eller ofta trygg i klassrummet, % gör det inte. Dessa siffror är bättre än förra året då 74 % skattade sig väldigt trygga.
- **Toaletter.** Otryggast platsen. 56 % av eleverna känner sig otrygga på toaletterna. 67st
- **Omklädningsrum.** Näst otryggaste platsen. 48% % känner sig oftast inte trygga.

Korridorer och matsal kommer därefter, både 31% upplevde otrygghet.

Matsalen har däremot en ökning av elever som upplever platsen trygg. Från 61% till 66%. Av de som skattade den som väldigt otrygg förra året har det även minskat från 36% till 31%.

- **Stora skolgården.** 74 % trygga, 27% inte, liknar förra termin. Skillnad från förra termin är att elever som alltid kände sig trygga till oftast trygga har gått från 61% till 47%

Kränkningar och trakasserier

- **Religion** är det område där flest elever inte upplever att de aldrig utsätts för kränkning, 72%. 26% säger att det hänt någon gång, 10% av dessa säger att det sker ofta.
- Därefter kommer **Funktionsnedsättning** och **ursprung** där 66% *aldrig* upplevt kränkningar. Däremot har 32 % uppgett att de någon gång under terminen utsatts för kränkningar kopplat till deras funktionsnedsättning eller deras ursprung. 9% respektive 10% säger att det skett ofta.
Eleverna beskriver dock en minskning av kränkningar kring ursprung, 76% förra terminen till 67% denna.

ÖKNING

- **Verbala sexuella. 33 % av eleverna** har under den senast terminen utsatts. (25% förra terminen). Fler som uppger att det sker ofta (6%). Färre som säger att det aldrig sker. **18% säger att det sker ofta.**
- **Fysiska sexuella. 31% 37 st** har utsatts denna termin (23% förra terminen). 6% färre elever uppger att det aldrig sker. **13% säger att det sker ofta.**
- **Fysiskt våld.** 64% av eleverna ha någon gång under terminen upplevt fysiskt våld (slag, sparkar och knuffar). Detta är den kränkning som eleverna skattar som vanligast, samma siffra förra året. 23% utsätts mycket ofta eller ofta.
- **Hot.** 48% har någon gång upplevt hot förra terminen, 21 % säger att det sker mycket ofta eller ofta. (50% förra terminen).
- **Stöld skattas också som en vanlig kränkning** 48% av eleverna säger att har skett under denna termin (52 % förra terminen). 16% som säger att de utsatts för stöld mycket ofta eller ofta, dock färre än förra terminen.
- **Sociala kränkningar.** 46% säger att det hänt någon gång under terminen. (14 % som säger att de utsatts för sociala kränkningar mycket ofta eller ofta).
- **Skrivit eller skickat kränkande innehåll** (33% som utsätts, 64% aldrig. 16 % som utsätts mycket ofta eller ofta). Små skillnader från förra året.
- **Själv kränkt.** 58% av eleverna säger att de själva aldrig kränkt. 41 % säger att de gjort det någon gång under terminen. 13 % säger att de gjort det ofta.
- **Fått hjälp.** 70 % säger att de fått hjälp om de berättat. 21% säger att det inte fått hjälp av en vuxen när de berättade om en kränkning. Detta är en förbättring från förra året då 61% uppgav att de fick hjälp.
- 76% av eleverna vet oftast **vilken vuxen de ska vända sig till om de blir utsatta.** 9% vet inte. Lite sämre än förra terminen
- Eleverna upplever att 74 % av **de vuxna bryr sig om någon varit elak** mot dem. 11% säger att vuxna inte bryr sig, 13% att de gör det ibland. Denna siffra är bättre än förra terminen då den var 65% då,

Fritids

- 70 % av eleverna tycker om att vara på fritids. 10 % säger att de inte tycker om det, 20 % ibland.
- 65% av eleverna upplever att de har något att göra på fritids. 24% säger att de har det ibland. 11 % säger att de inte har något att göra.
- 76% av eleverna känner sig trygga på fritids, 16% känner sig otrygga. 7% känner sig trygg ibland.

Resultat mellan- och högstadiet

Trygghet, trivsel och studiero

På mellan- och högstadiet känner en stor del av eleverna till att Brandbergsskolan arbetar med **trygghet**. 60% av eleverna svarar att de känner till Brandbergsskolans trygghetsarbete. Detta är en förbättring sedan höstterminens enkät där 43% av elever hade samma uppfattning.

63% av skolans elever känner sig ofta eller alltid **trygga i skolan**. 14% känner sig ofta eller alltid otrygga. Skillnaden från höstterminens enkät är marginell, men ändå till det sämre där 65% alltid eller ofta kände sig trygga på skolan. När det gäller **trivsel på skolan** så uppger 54% att de trivs på skolan, en nedgång från höstterminens enkät då 63% uppgav att de trivs på skolan. Antal elever som inte trivs på skolan uppgick till 19% i jämförelse med 8% från höstterminen. Andel elever som inte trivs på skolan ökade under vårterminen. Fler elever upplever dock en förbättring på **trivsel i klassen**, under höstterminen kände 24% av eleverna att de inte trivdes i klassen, en siffra som under vårterminen var 17%. På **rasterna** känner sig 72% av eleverna sig alltid eller oftast trygga. Frågan var felaktigt ställd under höstterminens enkät så inget mätbart resultat finns från tidigare.

32% av eleverna på mellan- och högstadiet uppger i vårterminens enkät att de sällan eller aldrig har **studiero** under lektionerna. Det är en negativ förändring sedan höstterminens enkät där samma kategori uppgick till 28%. Endast var femte elev upplever att de alltid har studiero.

Vårterminens enkät visar att elever på mellan- och högstadiet i stor utsträckning tycker att **vuxna bryr sig** om det händer något kopplat till trygghet och trivsel. 79% av eleverna anser att vuxna bryr sig ibland eller alltid.

Platser

I **Klassrummet** känner 74% av eleverna att de är trygga. Ingen förändring från föregående enkät. Klassrummet är den plats där flest elever känner sig trygga. **Idrotten** är också en trygg plats för många elever, 28,3% känner sig otrygga. Det är tyvärr en ökning från höstterminen, då 21% kände sig otrygga på idrotten. **Omklädningsrummen** är däremot en väldigt otrygg plats för många av våra elever där 50% känner sig otrygga.

Toaletter är fortsatt en av skolans otryggaste platser, även för elever på mellan- och högstadiet. 64% av eleverna känner sig inte trygga på skolans toaletter.

Entréhallen är den plats där otryggheten ökat som mest, från 30% till 41%. Elevers otrygghet ökar också i **elevservice** från 28,3 till 23,8 känner sig otrygga i elevservice.

Även i **korridoren för praktiskt-estetiska ämnen** ökar otrygghet hos eleverna, från 23,7 till 32,8. **Korridor övre plan** känner elever sig mer otrygga än tidigare. Från höstterminens 29,3% till vårterminens från 39,9.

I **matsalen** upplever 37% otrygghet. På **lilla skolgården** upplever 34% sig otrygga och motsvarande siffror för **stora skolgården** är 36. Höstterminens enkät ställde frågan kring otrygghet gällande skolgården som en gemensam plats, då svarade 28% av eleverna att de kände sig otrygga.

Kränkningar och trakasserier

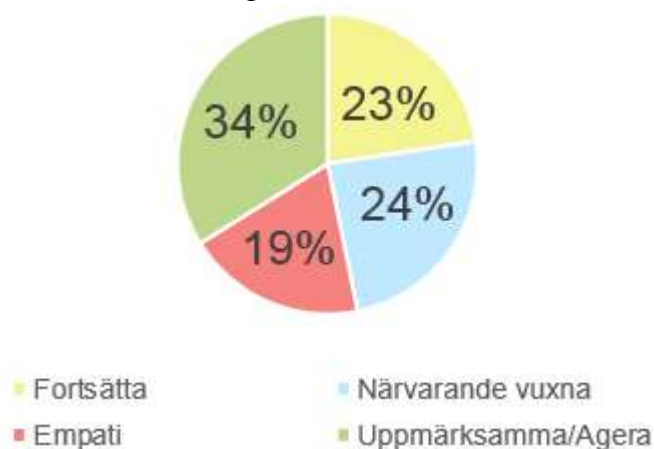
33% av eleverna uppger att de någon gång under vårterminen har blivit **hotade** av andra elever. Oförändrat sedan höstterminen. Färre elever vittnar om att de blivit utsatta för **fysiskt våld**. Från 48% till 41%. Fler elever uppger dock att **stöld** är vanligt. 44% uppger att de blivit av med mobil, skor eller jacka. Kränkningar på **sociala medier** har ökat under vårterminen. Tidigare berättade 27% att de någon gång blivit kränkta på sociala medier, en siffra som ökat till 40% under höstterminen. **Psykosociala kränkningar** är också vanliga. 47% uppger att de känner sig utfrysta eller att andra elever stirrar/blickar, suckar eller sprider rykten. En stor ökning från de 27% som uppgav det på höstterminens enkät.

Gällande trakasserier uppger 18% skolans elever att de blivit utsatta på grund av en **funktionsvariation**, tidigare enkätsvar var 15%. Vid höstterminens enkät fanns ingen fråga kring **religion**, men under vårterminen uppger 19% att de blivit utsatta på grund av sin tro eller icke-tro. Trakasserier kopplat till **etnicitet** har ökat från 28 till 35%.

Gällande sexuella trakasserier ser vi en stor ökning. Vid höstterminens enkät svarade 24% att de någon gång blivit utsatta för **verbala sexuella trakasserier** men under vårterminen ökade den siffran till 45%. En större ökning ser vi bland elever som upplever att de på något sätt har blivit utsatta för **fysiska sexuella trakasserier**. Från höstterminens 11% till vårterminens 34%.

Till vårterminens enkät frågade vi eleverna om de hade **kränkt någon annan** elev på något sätt. 44% erkände att de hade utsatt en annan elev vid något tillfälle under. Elever berättar i stor utsträckning för vuxna om de har blivit kränkta eller trakasserade av någon. 67% har berättat för vuxen vilket är en ökning från höstterminens 54%. Av de 67% som har berättat för vuxen upplever 69% att de fått hjälp av den vuxna.

På den öppna frågan "Vad kan vuxna göra för att du ska känna dig tryggare på skolan?" svarar elever med egna ord. Svaren kategoriseras utifrån olika områden. Samtidigt som många elever uppskattar Brandbergsskolans trygghetsarbete och insatser så önskar en stor del av eleverna på mellan- och högstadiet att skolans personal ska bli bättre på att uppmärksamma kränkningar och trakasserier samt att personalens åtgärder ska bli tuffare mot elever som kränker andra. Vidare önskar många elever att det ska finnas en högre vuxennärvaro på vissa platser i skolan (se Resultat trygghetsvandringar). Många elever önskar också att personal på Brandbergsskolan ska bli bättre på att lyssna och visa omtanke för elever som inte mår bra eller blir utsatta.

Resultat lärstudio och grundsärskola

Trygghet, trivsel och studiero

- 68% upplever att vuxna bryr sig om någon varit elak och 89 % vet vem de ska vända sig till.
- 89 % kände till att skolan arbetar med trygghet. 11% inte
- 42 % tycker om att vara i skolan, 47 % ibland, 11% tycker inte om det alls.
- 68 % känner sig trygga i skolan. 26% känner sig trygg ibland. 5 % inte alls trygg.
- 68 % tycker de har det bra i sin klass. 32% säger ibland.
- 68 % säger att de alltid har studiero i klassrummet. 26 % säger att de alltid har det ibland. 5% säger att de inte har det alls.
- 79 % känner sig trygga på rasterna. 21% gör det ibland.

Platser

- Klassrummet: 84% känner sig mycket trygga, 16 % ibland.
- Korridorer: 53% känner sig mycket trygga, 37% ibland, 11% väldigt otrygg.
- Toaletter: 58 % känner sig mycket trygga, 26% ibland, 11 väldigt otrygga
- Idrotten: 47% känner sig mycket trygga, 37% ibland , 11% mycket otrygga.
- Stora skolgården: 53% kände sig mycket trygga, 11 % ibland, 5% mycket otrygg
- Matsalen: 84% kände sig mycket trygga, 11% ibland trygg, 5% väldigt otrygg.
- Omklädningsrum: 37% känner sig mycket trygga, 32% ibland, 16% väldigt otrygga.
- Lilla skolgården: 85% känner sig trygga. 15% ibland.

Kränkningar och trakasserier

- Hot: 84% aldrig. 16 % ibland.
- Fysiskt våld. 83% aldrig. 17% ibland.
- Stöld: 83% säger aldrig. 17 % ibland.
- Sociala medier/SMS: 89% säger aldrig. 11% säger ibland.
- Funktionsnedsättning: 94% säger aldrig. 6 % säger ibland.
- Ursprung: 94% säger aldrig. 6% säger ibland.
- Religion: 89% säger aldrig. 11% ibland
- Sexuella verbala trakasserier: 74% säger aldrig, 16% säger ibland, 6 % säger mycket ofta
- Sexuella fysiska trakasserier: 95% säger aldrig, 5 % säger mycket ofta
- Själv kränkt: 58% säger aldrig, 26% ibland, 5% mycket ofta.
- Berättade du för en vuxen om du blivit utsatt: 58%, 16% ibland, 16 nej.
- Fick du hjälp: 63% upplevde att det fick hjälp när de berättade. 16% ibland.

Resultat Trygghetsvandringar

Resultat lågstadiet

Plats/område	Bra	Mindre bra	Förslag på åtgärd
Klassrum	När det är tyst, hörselkåpor, man lär sig saker	Stökigt, mycket ljud, elever lyssnar inte på läraren, trångt.	Stolarna låter mycket så de vill ha tennisbollar under, fler hörselkåpor, större klassrum med två utgångar.
Korridor, förskola	Bra och skön sittplats halvvägs	Många elever som bara går runt, stökigt och ostadat, lite läskigt för det är mörkt	Bättre städning, bättre belysning,
Korridor	Bra med mer ordning i torkskåpet		Inte spinga i korridoren, en klass i taget i korridoren
Korridor skohall/trappa		Elever kastar skor, det är smutsigt, elever klättrar på skohyllorna, skorna får inte plats, elever puttats, trsppan läskig då det är trångt, elever håller för dörren, bråk i trappan, spottar i trappan	Måla om, fler skohyllor, ta bort skåp så det blir mer plats.
Elevhall	Bra, tyst, jätteskönt rum, inte rädsla,	Elever springer ibland och pratar högt	Fler spel och fler hela spel, fler vuxna som stoppar bråk.
Toaletter		Andra elever drar i handtaget så man inte får vara ifred, de håller för dörren, kiss på golvet, luktar illa, blod på dörren, äckligt, elever går inte på toaletterna på skolan utan väntar tills de kommer hem, dörren går i baklås, dålig belysning	Bättre städning, lla elever måste spola, fixa låsen och belysningen.
Utanför matsal	Lugnt innan de stora barnen kommer	Många som springer i korridoren, inlåsta på toaletten, mycket kläder på golvet, stulna kläder, många barn på liten yta, många skriker, elever trängs i kön, äckligt på toaletter, rädd för att låsa in sig, bajs och kiss och inte spolat,	En toalett visar fel färg på låset så man tror man låst fast det är öppet, taket är sönder och smutsigt
Matsal	Personal jobbar hårt, fin matsal, rolig gubbe vid entrén,	Mycket skrik, på fritids-mellis pratar alla, äldre barn trängs, högljudnivå, barn kastar mycket mat, andra elever tar platser	Inte skrika, fler gardiner mot solen, vill sitta med kompis, mer tyst, fler höga bord

	god mat, perfekt.	.	
Stor skolgård	Älskar den, stor, jätterolig, perfekt, bra med nya leksaker, vuxna står på mitten av skolgården	Skräpig, gungan ofta upptagen, bara killarna får spela fotboll	Vuxna ska sprida ut sig mer
Lilla skolgården	1:orna säger att vuxna är där, vilket de tycker är bra.	Lite saker att göra, tråkigt, 2:or och 3:or har rast upplever att vuxna bara är där ibland.	Inga bilar, Fotbollsmål så man kan spela på två ställen, fler vuxna
Cagen	Bra, mindre bråk	Tjejerna får inte vara med, killarna förstör, finns en "tjejdag" men annars får inte tjejerna spela, vuxna inte alltid där, slagsmål.	Ändra schemat, alla ska få spela, fler vuxna alltid, bättre gungor bredvid cagen, högre staket bakom cagen, konstgräs så man inte slår sig
Omklädningsrum	Tjejernas fint. Bra med duschbås.	Dålig belysning, andra elever låser dörren, dålig vattenstråle i handfaten, 9:or kommer in och filmer, dåligt språkbruk av tonåringar	Fler vuxna
Spiraltrappan/Bron		Många ramlar i trappan, inte bra med trappor då äldre eller de med barnvagn hämtar då det behövs nyckel för hissen, elever knuffas och skriker.	Fixa trasigt handtag vid trappan, 9:or ska inte springa snabbt där, högre staket, bredare trappa.
Fritidsutrymmet	Pingisbord, bra rum	Många slagsmål, för få rum, många gråter och gör sig illa	Fler vuxna, få tillbaka det gamla rummet, alla ska plocka upp efter sig.

Resultat mellan- och högstadiet

Under vårterminen genomfördes trygghetsvandringar i samtliga stadier där elev och representant från trygghetsteamet gick igenom områden på skolan där eleverna befinner sig. Vid varje område stannade gruppen upp och pratade om de fysiska och psykosociala miljöerna, både bra och mindre bra, samt vilka åtgärder eleverna skulle önska. I detta segment presenteras de vanligaste uppfattningarna och förslag på åtgärder.

Plats/område	Bra	Mindre bra	Förslag på åtgärd
Klassrum	Ibland studiero.	Pratigt, stökigt, mobiler som stör, stök i korridor hörs in.	Mer disciplin, inga mobiler, elever måste städa, tvålärarsystem, bensträckare.

Korridor övervåning	Bra med nya möbler!	Fula skåp. Stökigt. Många som skriker och skojbråkar. Slår i väggar.	Måla om skåp. Mer vuxennärvaro. Ljuddämpa.
Korridor nedre	Ljus och fin.		
K-korridor	Avskilt.	Deppigt, mörkt. Stökigt under lektion. Inga klockor.	Köp klockor, fler bänkar. Måla om. Agera när elever stör.
Uppehållsrum	Bättre med nya möbler.	Högljutt, skrikigt, många elever, för få sittplatser.	Fler sköna sittplatser, ljuddämpa. Flytta skåp, måla om skåp. Mer vuxennärvaro.
Toaletter		Papper på golvet, blött, luktar, dåliga låsvred, dålig belysning.	Laga och rätta till lås, doftblock, dämpad belysning, städa oftare.
Utanför matsal		Känns otryggt. Mycket folk under lunch. Stökigt. Kläder och skor överallt. Saker blir stulna.	Hatthyllor med krokar. Dricksvattenfontän. Bättre sittplatser. Förändra matschemat.
Matsal	Fin matsal, bättre möblerat.	Högljutt, kladdigt och smutsigt. Kort tid att äta, stressigt. Vuxenmat. Äldre trängs och puttas, yngre springer och skriker.	Ta bort mobiler, städa, fler vuxna, längre lunchtid, fler klockor. Mat för barn och ungdomar. Markera platserna.
Stor skolgård	Stor, bra gungor.	Tråkigt för äldre. Skräpig och smutsig. Fula/trasiga bänkar.	Fler saker att leka på. Städa mark och buskar. Fräscha sittmöbler.
Liten skolgård		Inget att göra. Luktar äckligt, trasiga och fula bänkar. Parkerade bilar.	Ta bort bänkar och sandlåda, gör mysig uteplats.
Omklädningsrum	Tjejernas fint. Bra med duschbås.	Killarnas hemskt. Hål i tak, fult, klotter, luktar. Ingen tvål eller papper på toalett. Trasiga bänkar och krokar. Trasiga lampor. Små barn springer. Stora elever stör.	Måla om. Fixat allt ; lampor, tak, krokar, bänkar, toalett. Fyll på med papper och tvål. Dela upp omklädningsrummen för äldre och yngre.
Entréhall	Kul med pingis.	Högljutt. Skrik och bråk från äldre. Yngre springer och stökar. Rörigt. Jobbig start på dagen. Tung dörr, elektrisk öppning fungerar ej.	Vuxennärvaro hela dagen. Ingen pingis på morgonen. Ljudisolera. Musik från elevservice. Fixa dörren.
Elevservice	Bättre efter renoveringen. Skönt med bås. Kul med musik. Bra med info om håltimmar.	Högljudda äldre barn. Konstiga öppettider. Pingisbollar kostar pengar. Gamla och trasiga spel.	Vuxna som agerar. Öppet hela skoldagen. Gör en kiosk med smörgåsar, drickyogurth m.m. Köp in nya spel. Variera musiken, gärna modern men lugn. Fler klockor.

Resultat och analys kränkingsanmälningar

Under läsåret 2018/2019 inkom det 107 stycken kränkingsanmälningar. Nedan följer statistiskt urval från de inkomna kränkingsanmälningarna. Kränkingsanmälningar som ej lett till att skolan bedömt det som kränkning kan handla om missförstånd eller ömsesidighet.

Antal kränkningar

Anmälningar	Bedömda kränkningar	Bedömda sexuella trakasserier	Trakasserier	Bedömda ej kränkningar
107	93	8	1	5

Av 107 inkomna anmälningar under läsåret 2018/2019 bedömdes 5 som ej kränkningar. Av resterande 102 kränkingsanmälningar så förekom det 93 kränkande behandling, 8 sexuella trakasserier och ett fall av trakasserier (kopplat till kön). Sannolikt finns det ett stort mörkertal på fall då elever upplevt sig trakasserade eller kränkta då trygghetsenkäterna visar att många elever känner sig utsatta i skolan. En anledning till att få anmälningar inkommit kan vara kommunens nya riktlinjer och rutiner för att anmäla och utreda kränkande behandling. Under läsåret 2019/2020 kommer Brandbergsskolan arbeta vidare med att implementera rutinerna för att säkerhetsställa att barn som blir utsatta av andra får det stöd de behöver.

Årskurs för utsatt elev

Fsk – År 3	År 4- 6	År 7 - 9
45	30	33

Förra året var det 21 anmälningar i F-3. Detta år har ytterligare en skolkurator anställts på skolan med fokus på lågstadiet, det är sannolikt en bidragande orsak till att antalet anmälningar har ökat från föregående år. Diskussion kring kränkande behandling och trakasserier har därför intensifierats och synliggjort och blivit en del av den dagliga rutinen.

Vem har kränkt?

Elev	Personal	Annan vuxen
103	2	2

Det har inkommit få ärenden där elever känner sig kränkta av personal. I två av ärendena har andra vuxna, till exempel vårdnadshavare, kränkt elever på skolan.

Tillvägagångssätt

Fysiskt	Hot om våld	Psykosocialt	Skadegörelse/stöld	Social medier	Text-bildburet	Verbalt
70	21	15	10	6	2	45

Av de anmälda kränkningarna är fysiskt tillvägagångssätt den vanligaste. Det innebär att en elev har blivit slagen, sparkad, knuffad eller på annat sätt fysiskt utsatt. Verbalt tillvägagångssätt, alltså svordomar, förolämpningar, könsord och liknande är den näst mest förekommande typen av kränkningar. Anmälningens benägenheten tenderar att vara högre gällande fysiska kränkningar då dessa är mer utmärkande och ofta akuta.

Könstillhörighet

Pojke	Flicka	Annat
52	53	2

Ingen skillnad i kön på utsatta elever. Däremot är pojkar i klar majoritet som utsättare av fysiska kränkningar än flickor. I 91% av anmälningarna gällande fysiska kränkningar är det pojkar som är utsättare. I 64% av anmälningarna gällande fysiska kränkningar är pojkar utsatta.

Var inträffade händelsen?

I klassrum	I korridor	På skolgård	Övriga platser
32	31	18	26

Klassrummet är den vanligaste platsen för anmälda kränkningar. En anledning till det är för att då är det en högre vuxennärvaro än till exempel skolgård eller annan plats. Korridorerna är i anslutning till klassrummen vilket också är en faktor till att i större utsträckning upptäcka kränkningar.

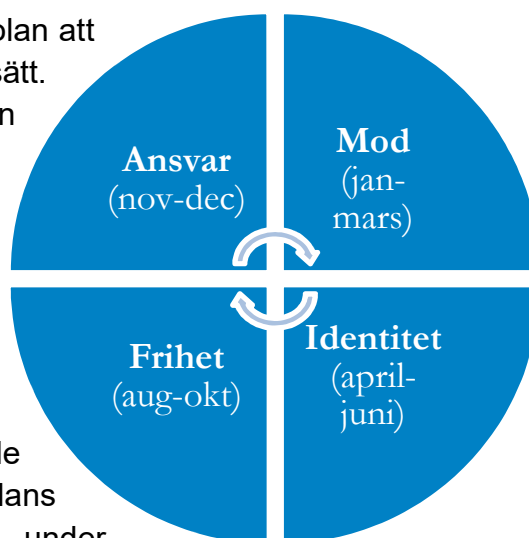
10. Åtgärder 2019/2020

Ämnesövergripande arbetssätt

Under läsåret 2018/2019 kommer Brandbergsskolan att inleda sitt ämnesövergripande arbetssätt.

Personalen har tillsammans tagit fram fyra stycken värdegrundsord som är särskilt viktiga att stärka och utveckla för Brandbergsskolans elever. De fyra värdegrundsorden *ansvar*, *mod*, *frihet* och *identitet*, är uppdelade över läsåret och bildar ett ämnesövergripande temaområde. Läsårets undervisning planeras utifrån dessa fyra värdegrundsord samt mot grundskolans kunskapskrav. Det ämnesövergripande arbetssättet gäller samtliga av Brandbergsskolans verksamheter med undantag för årskurs 1-3 under

höstterminen då de arbetar med att implementera PAX. Även fritidshem och kök kommer vara delaktiga i det ämnesövergripande arbetssättet. Detta arbetssätt innebär att Brandbergsskolan säkrar ett kvalitativt värdegrundsarbete utan att göra avkall på undervisning. Till varje värdegrundsord kommer skolans elevhälsoteam att stötta med insatser ur ett psykosocialt hälsoperspektiv.

Inom varje värdegrundsord kommer skolan uppmärksamma viktiga dagar kopplat till värdegrundsordet. Exempel på dagar som uppmärksammas är *förintelsens minnesdag* (27 januari), *internationella dagen mot homo- och transfofi* (17 maj), *internationella dagen för tolerans mot kvinnlig könsstympning* (6 februari), *barnkonventionsdagen* (20 november), *internationella kvinnodagen* (8 mars). Dessa uppmärksammas i samarbete med Brandbergens bibliotek som bistår med skyltning och bilder, samt ta fram montrar för elever att ställa ut arbeten i. Brandbergens bibliotek kommer vidare att vara behjälplig mot lärare och personal genom att ta fram arbetsmaterial, böcker och medier.

Pax

Till läsåret 2019/2020 kommer Brandbergsskolans årskurser 1-3 implementera den nya arbetsmetoden Pax. Det är en metod som syftar till att skapa en bättre studiero och arbetsmiljö i klassrummet. Med handledning av skolpsykolog kommer mentorer i årskurs 1-3 att utbildas i att leda sina klasser enligt Pax-metoden. Utbildningen ökar stegvis under en period på ca. tre månader. Det första steget är att för lärare och elever tillsammans skapa en vision i hur världens bästa klassrum kan skapas. Med visionen som verktyg hålls en fortlöpande dialog kring hur samtliga kan bidra till att visionen blir verklighet. Lärarna får i utbildningen medel till att skapa trygghet, lugn, glädje och studiero såväl kortsiktigt som på lång sikt. Metoden används fortlöpande under den ordinarie klassrumsundervisningen men kan spridas över hela skoldagen. Pax är en framgångsrik metod vars positiva resultat är väl förankrad i forskning.

Trivselledare

Ett steg i att skapa trygga klassrum och raster samt öka elevers delaktighet har kommer Brandbergsskolan implementera programmet Trivselledare. Det innebär att vissa elever varje klass kommer att få utbildning i att planera och utföra rastaktivitet för sina klasskamrater. Utvald personal (2-3 anställda) kommer att utbildas till Trivselledare med ett övergripande ansvar för elever som utbildas till Trivselvärdar. De elever som utbildas till Trivselvärdar kommer att bidra till en bättre sammanhållning i klasserna och tryggare skolmiljö. Detta sker genom bland annat organiserad verksamhet på rasterna och att främja en aktiv och inkluderande skolmiljö.

Trygghetsmål

När trygghetsplanen mot diskriminering och kränkande behandling har förankrats hos eleverna under mentorstid ska varje klass tillsammans med sin mentor sätta upp trygghetsmål. Detta innebär att varje klass skapar unika målsättningar för att förebygga kränkningar och främja en positiv kultur i gruppen. Trygghetsmål kan se ut på olika sätt, det kan vara:

- skriva kontrakt med elever
- använda sig av Pay it forward-metoden
- 100 sätt att göra skillnad (Raoul Wallenberg Academy)
- Grej of the week med värdegrundstema

Trygghetsmålen utvärderas av klassen i slutet av terminerna. Under mentorstiden finns det utrymme att fortlöpande arbeta med och prata om de uppsatta trygghetsmål.

Hemklassrum

Från och med läsåret 2019/2020 kommer Brandbergsskolans samtliga klasser ha ett eget hemklassrum. Detta innebär att samtliga klasser kommer ha all teoretisk undervisning i ett och samma klassrum. Därmed behöver eleverna inte förflytta sig mellan klassrum förutom vid praktiskt- estetisk undervisning. Med hemklassrum kommer enligt forskning flera positiva aspekter med ökad närvaro, trivsel och trygghet som främsta argument. I trygghetsundersökningar framkommer det att korridorerna är en av de mest riskfyllda platserna för att utsättas för kränkningar. Med hemklassrum minskar elevernas tid i korridorer och således mindre risk för kränkningar. Med hemklassrum får eleverna större hjälp med att hålla rutiner och strukturer vilket är viktigt för samtliga elever men i synnerhet elever i behov av särskilt stöd.

Mobilförbud

I trygghetsvandringarna på mellan- och högstadiet framkom det att många lektioner är stökiga och att det inte råder någon studiero. En stor del bristen på studiero beror på att många elever störs av sina egna och andras mobiltelefoner. Därför kommer Brandbergsskolan från och med 2019/2020 ha en mobilfri skola. Detta innebär att eleverna lämnar in sina mobiltelefoner första lektionspasset i sitt hemklassrum. Skolan har införskaffat ett mobilhotell till samtliga klassrum där läraren låser in mobiltelefonerna. Efter sista lektionspasset återlämnas mobiltelefonerna till eleverna.

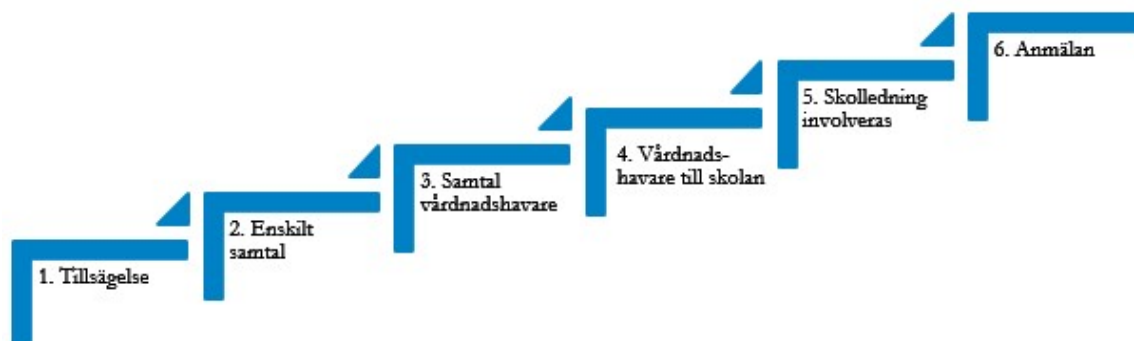
Detta är en förebyggande och främjande insats. Förutom att förbudet förebygger stökiga lektioner och kränkningar på sociala medier så främjar den också ett aktivt socialiserande då mobilförbudet även gäller under raster och lunch.

Centrumförbud och café

Då Brandbergsskolan ligger bredvid Brandbergen Centrum har många elever på framför allt högstadiet spenderat raster och luncher i Brandbergen Centrum. Under läsåret 2019/2020 kommer Brandbergsskolans elever inte ha tillåtelse att spendera skoltid i Brandbergen Centrum. Detta grundar sig dels i att Brandbergen Centrum inte är en plats för skolmotiverade elever då ungdomsgång och kriminalitet finns närvarande i området. Vidare så är Brandbergsskolan ansvarig över sina elever hela skoldagen, oavsett om de befinner sig på skolans område eller ej. Under läsåret har flertalet elever blivit utsatta i Brandbergen Centrum under och efter skoltid, vilken denna insats hoppas på att förebygga. En stor anledning till att elever går till Brandbergen Centrum är för att handla och äta när skolmaten inte lockar. Istället för en näringsrik lunch äter många elever snabbmat så som pizza och kebab eller ersätter lunchen med energidricka och godis eller chips. Samtidigt som centrumförbudet träder i kraft kommer skolan erbjuda alternativ till skolmaten eller när elever är i behov av ett mellanmål. I det nya skolcafét beläget vid elevservice kommer det att finnas möjlighet för elever att handla smörgåsar, drickyoghurt, frukter och enklare tilltugg.

11. Bilagor

Bilaga 1. Åtgärdsstrappa vid problemskapande beteende

1. *Tillsägelse* – Elev måste lyssna och sluta med det tillsägelsen gäller.
Ansvarig: Berörd vuxen.
2. *Enskilt samtal* – En muntlig överenskommelse görs mellan vuxen och elev. Berörd vuxen informerar mentor om samtal och överenskommelse.
Ansvarig: Berörd vuxen.
3. *Samtal med vårdnadshavare* – Mentor eller berörd vuxen kontaktar vårdnadshavare. Vid kränkning eller trakasseri skrivs en digital anmälan (DF Respons) och vårdnadshavare kontaktas direkt. En muntlig överenskommelse nås mellan vuxen och vårdnadshavare. Mentor informeras skyndsamt.
Ansvarig: Berörd vuxen / mentor
4. *Vårdnadshavare till skolan* – Mentor kallar vårdnadshavare till skolan. En muntlig överenskommelse görs mellan vuxen, elev och vårdnadshavare. Skolkuratorer kan vid behov närvara under mötet.
Ansvarig: Mentor
5. *Skolledning involveras* – Mentor anmäler ärendet till biträdande rektor. Vårdnadshavare kallas till skolan. Biträdande rektor avgör vilken personal som närvarar.
Ansvarig: Biträdande rektor
6. *Anmälan* - Rektor anmäler ärendet till annan myndighet, t.ex. huvudmannen. Disciplinära åtgärder såsom skriftlig varning och avstängning kan bli aktuella.

Bilaga 2. Handlingsplan mot mobbning

- Sammankallande för trygghetsteamet är kränkingsansvarig.
- När ett ärende inkommer till Trygghetsteamet (THT) så beslutar THT om utredning ska inledas.
- THT diskuterar och tillsammans beslutar vem som ansvarar för att utreda ärendet och vem som tar ansvar för att samla in ytterligare bakgrundsinformation.
- Dokumentation sker enligt vedertagna rutiner på DF Respons

Ta reda på fakta

- Kontakta alla vuxna som kan ha insyn och information att lämna
- Fråga inte elever som inte direkt berörs av ärendet om mobbning. På så sätt kan ryktesspridning minskas och överraskningsmomentet gå förlorat.

Enskilt samtal med den utsatte

- Tydliggör att vi tar uppgifterna på allvar.
- Var noga med att berätta för eleven att det aldrig är den utsattes fel.
- Tydliggör att skolan har nolltolerans mot mobbning.
- Vem/Vilka mobbar? Finns det fler inblandade?
- Vad händer? När händer det? Hur ofta?
- Har du berättat hemma?
- Kontakta vårdnadshavare.
- Återkopplande samtal med utsatt elev efter samtal med mobbarna. THT tillsammans med den utsatte avgör vem som ansvarar för återkoppling.

Enskilt samtal med mobbaren/mobbarna

- Minst två vuxna – En som pratar och en som skriver. Helst vuxna som inte har någon relation till mobbarna.
- Ha en tydlig kommunikation om vad som kommit fram.
- Ge mobbarna en chans att namnge vem de tror det är som de har utsatt.
- Skolans inställning om nolltolerans mot mobbning. Förklara vilka konsekvenser skolan har rätt till att använda ifall mobbningen inte upphör.
- Ge inte möjlighet för mobbaren/mobbarna att skylla på offret.
- Komma överens om att omedelbart sluta.
- Anteckningar från samtalet vidarebefordras till ansvarig för utredning.
- Kontakta vårdnadshavare till mobbarna.
- Följa upp och se till att överenskommelsen följs.

Åtgärder

- THT samlas och föreslår vilka åtgärder som kan behövas vidtas. Åtgärder kan sättas in på individ-, grupp- och organisationsnivå. Beslut om åtgärd ligger hos skolledning.
- Vårdnadshavare kontaktas om vilka åtgärder som sätts in.
- Exempel på åtgärder kan vara:

- Gruppstärkande övningar
- Värdegrundsövningar
- Enskilda samtal
- Föräldramöten
- Omorganisering i klassrum
- Ökad vuxennärvaro
- Disciplinära åtgärder som:
  - Avstängning
  - Klassbyte
  - Tillfällig omplacering på annan skola
  - Polisanmälan
  - Orosanmälan

Uppföljning

- Fortlöpande uppföljning sker. Den utsatte ska ha en vuxen denne kan vända sig till. Första uppföljning sker dagen efter att samtal med mobbare genomförts. Andra uppföljning sker en vecka efter första uppföljning.
- Dokumenterad uppföljning sker enligt vedertagna rutiner i DF Respons
- THT upprättar tillsammans med den utsatta eleven en handlingsplan för att säkerhetsställa en trygg och säker fortsatt skolgång.

Om mobbningen fortsätter

- Om uppföljningen visar att mobbningen fortsätter så går ärendet vidare till skolledningen. Där beslutas om eventuella insatser.
- Alla mobbningärende lyfts på skolans elevhälsoteam.

Trygghetsteamet

2018/2019 bestod trygghetsteamet ingår följande personer:

Bobby Sundin, skolkurator

Carolina Rindfors, skolkurator

2019/2020 kommer trygghetsteamet breddas med följande representanter:

Camilla Rudemyr, lärare högstadiet

Björn Larsson, lärare mellanstadiet

Jens Karlsson, lärare lågstadiet

Salvatore Pisano, skolvärd

Hejdar Nazari, fritidspedagog